758/06

Den 23. oktober 2006 blev i sag nr. 67.240:

xx xxxxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxxxxx xx
xxxx xxxxxxxx

mod

Danica Pension
Parallelvej 17
2800 Lyngby

afsagt sålydende

k e n d e l s e :

Forsikringstageren, der har livsforsikring i Danica Pension, klager over selskabets afvisning af at yde præmiefritagelse og udbetale ydelser for tab af erhvervsevne for tiden efter 1/5 2005.

Selskabet har afvist kravet med henvisning til, at klageren ikke har dokumenteret et erhvervsevnetab på 50 % eller mere.

Den tegnede forsikring giver ret til præmiefritagelse og udbetaling for tab af erhvervsevne, såfremt den generelle erhvervsevne nedsættes med 50 % eller mere.

Klageren, der er født i 1953 og uddannet murer, fik i 1993 en bjælke i hovedet og har siden da haft tendens til hovedpine. I 1997 og 2002 var der to episoder med transitorisk global amnesi. Den 26/10 2004 fik klageren et traume af nakken i forbindelse med et biluheld, og senest den 14/1 2005 fik klageren et lipotymitilfælde, hvor han faldt i hjemmet og slog dels højre skulder, dels venstre side af ansigtet. Siden da har han haft smerter i højre skulder og let smertebetinget kraftnedsættelse, ligesom han har haft hævelse på forsiden af højre skulder. Han har været sygemeldt siden amnesien i 2002.

På baggrund af skaden i 2002 modtog klageren midlertidig udbetaling for tab af erhvervsevne i perioden 8/10 2002 - 1/9 2003.

På foranledning af B. Kommune blev der foranlediget et vejlednings- og afklaringsforløb med henblik på at få afklaret klagerens fremtidige beskæftigelse. Af slutrapporten herfra af 22/12 2003 fremgår bl.a.:

> "**Hvad førte praktikken til:**
>
> Status d.d. i praktikken har afklaret, I.I. p.t. arbejder 4 1/2 timer dagligt i et noget nedsat tempo, svarende til at han ikke helt er en 'halv løn værd'. Derfor er det aftalt med arbejdsgiver og sagsbehandler, at I.I. skal sættes op i tid, så han fysisk er til stede 25 timer om ugen, og at vi skal se, om det kan hænge samme med, at han bliver godkendt til et fleksjob, samtidig med at firmaet så også vil tage stilling til, om de vil ansætte ham i et fleksjob med 50 %'s tilskud."

På baggrund af skaden i 2004 modtog klager midlertidig udbetaling ved tab af erhvervsevne fra 26/1 - 1/5 2005. Selskabet standsede udbetalingerne, idet selskabet ud fra speciallægeerklæring af 12/3 2005 udfærdiget af overlæge, dr.med. A.R.A., konkluderede, at klagerens generelle erhvervsevne ikke var nedsat med 1/2 eller mere.

Af nævnte speciallægeerklæring fremgår bl.a.:

> "Socialrådgiveren konkluderer, at egentlig uddannelsesmæssig revalidering på grund af den nedsatte indlæringsevne ikke er realistisk. Skønner han ikke vil kunne bestride et ordinært arbejde grundet nedsat arbejdstempo, lav fysisk udholdenhed, nedsat indlæringsevne og følsomhed overfor pres, stress. Man ser en arbejdstid på 20-25 timer ugentlig inden for et ikke fysisk belastende erhverv som værende realistisk og prøver at etablere fleksjob ansættelse i et firma, hvor han kan fungerer som altmuligmand. Man konkluderer 22.12.03 at man søger at etablere et fleksjob samtidig med at firmaet tager stilling til om de vil ansætte ham i fleksjob med 50 % tilskud.
>
> ...
>
> Ved at sammenholde den neuropsykologiske undersøgelse i 1997 og 2003 fremgår det, at der ikke er tale om fremadskridende demenssygdom.

Undersøgelsesprogram med skanning, EEG er normalt. Det konkluderes, at der synes at være tale om en mand, der livslangt har haft læsevanskeligheder og indlæringsvanskeligheder som efter et hovedtraume og efterfølgende senere har haft sværere og sværere ved at klare sit arbejde i 90'erne, hvilket har affødt en række, økonomiske problemer og belastningsrelateret dekompensering, dvs. at han har haft tiltagende svært ved at klare livets udfordringer.

Den præcise årsag til tilfælde med transitorisk global amnesi kendes ikke. Men det kunne være et led i et belastningsmønster.

Ved den objektive undersøgelse i dag fungerer skadelidte godt. Man har indtryk af, at han under vejledning/opsyn vil kunne fungere i et praktisk arbejde. E.s overvejelser om at dette skulle være på nedsat tid er i tråd hermed. Ved de beskrevne og rapporterede intellektuelle færdigheder er et job i mere boglig branche ikke mulig. Man må skønne at skadelidte med alderen bliver mere belastet og situationen er således ikke stationær på langt sigt. På kort sigt må man skønne at situationen har været stationær i de senere år. Det er muligt at skadelidte vil kunne få glæde af henvisning til Dansk Hovedpine Center - det har ikke været prøvet. Hovedpineangivelsen er dog relativ uspecifik."

Over for nævnet har klageren den 27/7 2005 nedlagt påstand om, at selskabet tilpligtes at anerkende, at klagerens erhvervsevnetab er nedsat til 1/3. Klageren har til støtte for sin påstand henvist til sin skrivelse til selskabet af 24/4 2005, hvoraf det bl.a. fremgår:

"Under afsnittet 'ERHVERVSANAMNESE' udtaler A.R.A., 'man se en arbejdstid på 20-25 timer ugentligt.....' Hvis man med 'man' mener at jeg har udtalt det er det aldeles ukorrekt. Jeg ser nærmere en arbejdstid på 13-15 timer ugentligt som opnåeligt.

Sidst under emnet erhvervsanamnese står der at 'man' d. 22/12-03 søger at etablere et fleksjob med 50 % tilskud. Det var også rigtigt på det tidspunkt, men nu stiller sagen sig helt anderledes. Et fleksjob 13-15 timer om ugen."

Selskabet har over for nævnet i skrivelse af 17/8 2005 fastholdt sin afgørelse. Til støtte herfor har selskabet bl.a. anført:

"På baggrund af klagers indsigelser i brev af 24. april 2005 blev sagen på ny vurderet af Danicas lægekonsulenter, som fastholdt at klagers generelle erhvervsevne ikke var nedsat til 1/2 eller mindre. Der henvises til den uddybende begrundelse i Danicas brev af 25. maj 2005, ..."

Af selskabets citerede skrivelse af 25/5 2005 fremgår bl.a.:

"Danica Pensions lægekonsulents begrundelse for dette er, at der ikke er tvivl om, at du har gradvist aftagende ressourcer. Men snævert helbredsmæssigt er der ikke dokumenteret lidelser, der i sig selv kan begrunde et generelt erhvervsevnetab på 1/2 eller mere. Lægekonsulenten har ikke en forventning om, at et forløb i hovedpinecentret vil have betydning for erhvervsevnetabets størrelse. Han mener derfor, at der ikke er kommet nye helbredsmæssige aspekter, der ændrer vores tidligere skøn."

Speciallæge i fysiurgi/reumatologi B.F. har efter henvisning fra klagers læge i erklæring af 12/10 2005 bl.a. anført:

"Konklusion

Pt. har fået en distorsion af columna cerv. ved udløsning af airbag. Siden smerter i ve. side af nakken med udstråling til lænden. Ingen radikulære symptomer. Siden traume af hø. skulder, hvor der er lettere sequelae i form af smerter i yderstillinger og hævelse på forsiden af skulderen. Undersøgelsesmæssigt kunne man tænke sig en UL-skanning, men dette kan for øjeblikket ikke lade sig gøre på H. Hosp. eller andre hosp. i amtet.

Pt. tilrådes at fortsætte hos fysioterapeut med længere intervaller og fortsætte med hjemmeøvelser."

Efter indbringelse af sagen for nævnet har sekretariatet endvidere fra klageren modtaget rapport af 9/12 2005 vedrørende arbejdsprøvning på virksomheden M.M. Det fremgår bl.a. heraf:

"**Vurdering af ovenstående (ressourcer, barrierer):**

I.I. havde svært ved at sidde ned mere end en halv time og koncentrere sig om en lettere monteringsopgave. Der var ingen tvivl om I.I.s indlæringsevne i forhold til

opgaverne og viden fra sine tidligere jobs. Kunne sagtens overskue, hvad jobbet handlede om.

Vi havde svært ved at fastholde ham til bordet/monteringsopgaven.

Han har klager meget over sine smerter i nakke/skuldre og hovedpine, derfor måtte han gå hjem efter 2,5 til 3 timer.

...

**Værkstedets samlede vurdering:**

Vi har svært ved at lave en helt præcis vurdering på I.I., pga. det manglende fremmøde.

Det vi har set de dage, hvor han har været her, har han været meget klagende over smerter, ikke magtet de lettere monteringsopgaver mere end halv time ad gangen, skulle herefter hvile sig. Måtte gå hjem efter 2 til 3 timer.

Vores vurdering er at vi har haft svært ved på ovenstående baggrund og fremmøde at pege på en mulig praktikplads."

Af forsikringsbetingelserne fremgår:

"**Stk. 3. Længerevarende tab af erhvervsevne.**

...

Forsikredes erhvervsevne anses for længerevarende at være nedsat til 1/3 eller mindre, respektive mellem 1/2 og 1/3, hvis han blivende ikke længere er i stand til at tjene mere end 1/3, respektive 1/2 - bedømt under hensyn til forsikredes nuværende tilstand, uddannelse og tidligere virksomhed - af hvad der i samme egn er almindeligt for fuldt erhvervsdygtige personer af tilsvarende uddannelse og alder.

Ved vurderingen af forsikredes tab af erhvervsevne foretages et skøn over, om forsikrede må anses for egnet til omskoling. Hvis forsikrede anses for egnet til og i tilfælde af omskoling må forventes at blive i stand til at opretholde den førnævnte indtjening, anses hans erhvervsevne ikke for nedsat til 1/3 eller mindre, respektive mellem 1/2 og 1/3."

Nævnet udtaler:

Efter sin gennemgang af sagen finder nævnet, at det bl.a. efter indholdet af speciallægeerklæringen af 12/3 2005 kan lægges til grund, at klagerens tilstand vil blive forværret på lang sigt. I forbindelse med afklaringsforløbet beskrevet i slutattesten 22/12 2003 i Erhvervscenter E. vurderede man, at klageren kunne magte en arbejdsuge på ca. 22 1/2 time, hvorimod det af rapport fra arbejdsprøvningsvirksomheden udfærdiget 9/12 2005 fremgår, at en ugentlig arbejdstid på ca. 15 timer er realistisk.

Nævnet finder på baggrund af en samlet vurdering, at klagerens generelle erhvervsevne efter den 1/5 2005 er nedsat til mellem 1/2 og 1/3.

Som følge af det anførte

b e s t e m m e s :

---

Selskabet, Danica Pension, skal anerkende, at klagerens generelle erhvervsevne er nedsat til mellem 1/2 og 1/3 af den fulde erhvervsevne og udbetale forsikringsydelse i henhold hertil med tillæg af renter i henhold til forsikringsaftalelovens § 24.

Poul Sørensen
formand